FRANCKESCHE STIFTUNGEN

Alte Drucke

Pavli Castrensis In ... Codicis Partem Patauin[a]e Pr[a]electiones, Francisci Curtij, multorumq[ue]; qui hactenus Doct. incubueru[n]t Appendicibus ...

Paulus <Castrensis>

Lugduni, 1553

Ad senatus consultum macedoniamum. Rubrica.

Nutzungsbedingungen
Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.
Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.
Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use
All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.
Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.
For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

urn:nbn:de:gbv:ha33-1-150729

Visual Library

inter prudētes.& eligit primā viam. ꝙ acquiratur iubenti tantū: ne malitia ſerui noceat iubenti. vt tēpus ab altero ſtipuletur illi, & nō iubenti.& hoc vſq; ibi.[quod enim.]ibi format vnam opi. de eo ꝙ apud antiquos dicebatur iuſsionem dn̄i eſſe abſimilem nominationi.& ſic antiqui dicebant quod noīatio eſt potentior quā ſit iuſsio.& ſic videtur quod nominato acquirat,nōn iuben ti.ſed rn̄dit quod aut venit dūtaxat iuſsio,& acquiritur iubenti. aut interuenit duntaxat noīatio vnius, & acquiritur noīato. & ſic fateor quod nominatio eſt potentior quā iuſsio. qm̄ noīatio pōt acquirere ex re etiam alterius, dn̄i. non ſic iubenti. vel ſi ſtipulatur ex re alterius non iubentis non acquiritur iubenti propter ſolū iuſſum.& ſic plus valet noīatio ad acquirendū, quàm valeat iuſſus. iſte eſt vnus videre meo intellectus nō tactus per glo.vel doc.& ſic ceſſant ambages tactæ per doc.qui vident̄ du bitare. cū iſta l.videatur ſibi cōtradicere. qa in prima parte vult iuſſum præferri noīationi:& poſtea in fine dicit contrariū.quod plus valet noīatio quam iuſsio:ſed ponit caſum vt dixi,& ceſſat cōtrarietas.aliàs ille ver.[ꝙ enim.]non veniret ad propoſitū. qa videt̄ velle opponere cōtra determinationē ſuā. & nō ſequeret̄ bona reſponſio.
2 †De declaratione glo.j.oppo. ad primā partē.l. vbi dicit̄ ꝙ iuſſus pręualet.de fi.l.vbi ꝙ pręualet noīatio.glo. ſoluit tribus modis prima & vltia ſunt bonę.Et diſtingue.aut ſunt de per ſe.& tunc maioris virtutis eſt noīatio quā iuſſus: qa facit vt acquirat̄ noīato: etiā ſi ſtipulet̄ ex re alterius. dico tamē quod quærit̄ actio.ſed qđ conſequit̄ ex ea tenet̄ ei reſtituere ad quem res pertinet.l.ſi ex re.§.ſicut.ff.de ſtipu.ſer.& l.j.§.ij.non ſic operatur vt acquirat iubenti ex re alterius.aut conſiderant̄ ſimul: quia vnus iuſsit,& alter fuit nominatus. & tūc aut iuſſus fuit generalis.quia iuſsit vt ſtipularetur.& nō dixit ſibi iubēti,vel alteri.& idē.vt noīatio prævaleat.vt in vltima ſolutiōe glo.quæ fuit Azo.aut fuit iuſſus ſpecialis. quia iuſsit vt prodeſſet ipſi iubēti. & ipſe ſtipulatus eſt alteri.& tunc aut ex re iubentis.& acquirit iubenti.nec obſtat qđ.ſ.dixi.ꝙ noīatio acquiritur ex re alterius. quia verum eſt.ſi non præceſsit iuſſus illius.tunc enim duo vincula præferuntur vni.vt l.re coniuncti.de lega.tertio. ſi veró ex re nominati,acquiritur nominato.eadē ratione.quia duo cōcurrunt pro eo.ſed pro iubente vnū tantū.aut ex re alterius,non alicuius eorū. & puto ꝙ acquiratur iubenti. & ſic in hoc prævalet iuſſus.vt in prima parte huius l.per rationem quā gloſ. aſsignat.

Ad ſenatuſconſultum macedonianum. Rubrica.

1 Ex mutuo facto filiofamilias oritur ciuilis,& naturalis obligatio, ſed obſtat exceptio macedo.

2 An ſit in arbitrio iudicis diſcernere an creditor habuerit iuſtam cauſam credendi filiofami.vel non.vt ceſſet exceptio macedo.

LEX I.

1 SI filiusfa. †Hic ponitur vnus caſus in quo ceſſat ſenatuſconſultū macedo.& non datur exceptio contra creditorem. ſcilicet quando filiusfa.qui mutuū recepit,aſſeruit ſe patrem familias.& creditor iuſta ratione motus credidit ſibi.& ſic duobus concurrentibus. Alij caſus ponunt̄ in l. proxi.alij in l.ſi permittēte. & l.macedoniani. alij in l.fi.qui ſunt octo, vel nouē.puto autem in caſu huius l.aſſeuerationē filij nō nocere patri.quia potuit fieri malitioſè.& ſic filius cōuentus nō habebit exceptionē macedonia.ſed pater ſic,ſi cōueniatur de peculio.
2 †In tex.ibi.[exceptio ei denegabitur.] debes autē ſcire ꝙ
a ex mutuo facto filiofa.ᵃoritur ciuilis & naturalis obligatio.vt in l.quia naturalis.ff.eo.quia.l.non reſiſtit contractui, ſed effectui ipſius:dicens actionem ex mutuo non dari. quod eſt intelligendum.ſcilicet cum effectu.quia bene oritur actio:ſed obſtat exceptio. Si autem reſiſteret contractui, nulla naſceretur obligatio etiam naturalis. vt in l.cum lex.ff. de fideiuſ. Item puto quod ſit in arbitrio iudicis diſcernere an creditor habuerit iuſtā cauſam credendi,vel non.Cy.autem dicit quod iuſtam cauſam videtur habuiſſe, ſi ille iurauit ſe eſſe patremfami. vel ſi pater erat alibi, & filius aſſeruit illum eſſe mortuum: ſi tamen poſtea conſtaret quod creditor ſciebat patrem viuere, & ipſum eſſe in poteſtate patris,& tunc aſſeueratio filij etiam cum iuramento non prodeſſet creditori contrarium ſcienti: quia ſeipſum decipit.nō autem à filio decipitur.cùm ſcienti non inferatur dolus,nec deceptio.ſ. de tranſactio.l.cùm donationis.

LEX. II.

1 XEnodorus. †In iſta l.ponuntur.v.caſus,in quibus ceſſat ſenatuſcōſul. pro intellectu primi dicti,qn̄ publicè ſe gerebat pro homine ſui iuris, quāto tēpore debet hoc feciſſe,ad hoc vt habeatur pro tali vide omnino ꝙ no.Bal.in l.ij.ſ. ſi aduerſus rem iudi.& Bart.in l.Labeo. ff. de ſuppel.leg.qn̄ aūt aſſerit ſe eſſe ſui iuris, nō requirit̄ ꝙ longo tēpore ſe pro tali geſſerit,ſed ſufficit aſſertio cū longo tempore.vt ſ.l.proxi.ſed vbi non aſſeruit.longum tempus requiritur: vt hic. cum not. in dictis locis.

LEX III.

1 SI filiusfa. † In alio contractu quàm mutui non habet locum exceptio macedo.h.d.Et pone caſum vt habeat maius dubiū ꝙ filiusfa. emit quandā rē ꝓ centū:& dicta centum confeſſus eſt ſe habere ex cauſa mutui,& promiſit per ſtipulationē reſtituere.& ſic non attenditur hæc cauſa propinqua actioni pariendæ:ſed originalis cauſa fuit contractus emptionis.

LEX. IIII.

1 SI permittente. †Hic ponit̄ idē caſusqui in l.ij.ſ.eod.in quo ceſſat ſenatuſcōſultum macedonianum.ſcilicet quando eſt factum patre permittente.hoc dicit.

1 Filius ſi eſt in ſtudio de uoluntate patris, ꝙ neceſſe habet pater perſeuerare,& adminiſtrare ſibi expenſas neceſſarias.

2 An pater teneatur filium mittere ad ſtudium?

3 Sicut pater tenetur dotare filiam,& dare donationem filio propter nuptias,ita & dare filio aliquam artem ex qua uiuere poſſit.

4 Licet pater ſaltem quando filius eſt in ſtudio de uoluntate ſua,teneatur ſibi emere libros: non tamen tenetur eos ſibi donare,& ſic quod poſt mortem patris erunt communes inter fratres.

Quod tamen fratres debeant eſſe contenti quod computetur pretium eorum in ſortem ſuam: ne auferantur ſibi.ſicut nec militi debent auferri arma.

LEX. V.

1 MAcedoniani. †Hic ponitur alius caſus, in quo ceſſat hæc exceptio. ſcilicet qn̄ fit mutuum filio in cauſam ſtudij: in quā pater habet filio neceſſe ſubuenire.puta in ſtudio.vel cā legationis.gl.miratur de iſto tex.quia primò innuit ꝙ quando mutuum fit filio cauſa ſtudij, vel legationis, pater teneatur inſolidum.dum dicit.[ad ſumptus neceſſarios,&c.]& poſtea in ver. [ſed ex contractu.]dicit eum teneri de peculio tantum.& rn̄dit ꝙ quidam ſunt ſumptus neceſſarij.puta expenſæ,victus:& emptio librorum.ſine quibus ſtudere nō poteſt.& ita loquitur prin. legis.& ad iſtas pater tenetur inſolidum.quidā ſunt cā ſtudij,nō tn̄ neceſſaria.vt coopertura librorū.& aliæ ſine quibus filius poſſet trāſire.pone fecit ſcribere lecturas non neceſſarias. pro tūc loquitur verſ.[ſed ex cōtractu.]
2 †Item vult gl.ꝙ ſi filius eſt in ſtudio de voluntate patris,neceſſe habeat pater perſeuerare, & adminiſtrare ſibi expenſas neceſſarias. ſed ſi non de voluntate patris,tunc ſecus.quia pater non tenetur filium mittere ad ſtudium ſi nō vult.aliàs diſputādo tenui contrarium:ſi filius eſt ad hoc aptus.& facultates patris ſuppetunt.& pater tenet̄ prouidere filijs.
3 & ſicut †tenetur dotare filiā,ᵇ & dare donationem filio
b propter nuptias:ita & dare filio aliquā artem.ex qua viuere poſſit ad quod allegatur.l.de bonis.§.non ſolùm.ff.ad carb.& illum caſum vidi de facto.vbi filius contra volūtatem patris venit ad ſtudium,cupidus ſtudere.& tamen reuocauit eū:& nihil voluit ſibi adminiſtrare.dicēs ꝙ volebat ꝙ ipſum iuuaret in ſuis agen-
4 dis.ſed malè fecit,& malè ſibi ſucceſsit.† Dicit etiam Bal.quod

a ¶Ex mutuo facto filiofa. An mutuū factū ꝑ filiūfa.noīe patris. quæratur patri vide per bar.in l.frater à fratre.in iiij. co. ff.de condi.inde.

b ¶Dotare filiā. Add. l.fi.C.de dotis promiſsiōe. et an teneatur dotare filiā diuitē.vide ꝑ Ang.i d. l. fi.iūcta gl.iiij. & an teneat̄ dotare filiam emācipatā. vide. in d.l.fi.et an teneat̄ dotare filiā ingratā. vide per Bal. & Io. de imo.in.l.poſt mortē in vij.col.ff.ſol. ma. & an teneatur dotare filiam ſi eſt meretrix: vel ſimilis cōditionis.vide ꝑ Bal.in l.q liberos in reportatis antiqs.ff. de ritu.nupt.& an teneatur dotare filiā ē nuptā vide gloſ. & ibi Bar.et Ang.de ac.et ob.Bald.in l.fi.C.de ſen.q̄ ſine certa quāti.pfe. Nic. de neap. in ru.ſo ma.glo.in c. hoc ſanctū xxxij. q. ij. Abb.in c.accedēs. de pcur.i c.j.ꝺ deſp. ipu et in c.j.de adul. Alex.de imo.conſil. cxxxix.incip.Viſo. themate in ij.vol.& an teneatur dotare filiā ſpuriā.viđ ꝑ bar. in l.ſi qs à liberis. in §.verū.ff.de lib.agn. Bal.in l.ſi pater.C.đ do promiſ.Abb.i. c. cum haberet. & ibi car.ale.in pe.not. de eo q cog.cōſan.vxoris ſuæ.

a ¶Emere libros. Adde Bar. in l. donationes. in §. pr̃. ff. de do. Bal. in l. j. ff. ſo. ma. & cõſi. xxj. inci. quinq; quæruntur. in vij. vol.

b ¶Ratihabitio retrotrahitur. Adde l. hoc iure. in §. deiecit. ff. de regu. iur. & in regula ratihabitionẽ. de regu. iuris. libro vj.

licet pater ſaltẽ quãdo eſt in ſtudio de volũ
a tate ſua, teneatᷣ ſibi emere libros.ᵃ non tamẽ
teneẽ eos ſibi donare. & ſic poſt mortẽ pa-
tris erunt cões inter fratres. ſi pater eos ſibi
nõ prælegauit. debent tamẽ fratres eſſe con
tenti qđ computeẽ pretiũ eorum in ſortem
ſuam: ne auferanẽ ſibi. ſicut nec militi debẽt
auferri arma. argumẽ. ad hoc quod dixi in
l. ſi familiæ. ſuprà fami. erciſ.

1 *Pecunia mutuata filiofa. ſi eſt ſalua, nec dum mutuata in cauſam neceſſariam, an ceſſet exceptio macedoniani?*

LEX VI.

1 S I filius. †Ex mutuo facto filiofa. non datur actio de peculio cõtra patrem. Item ſenatuſcõ.
quod loquiẽ in filijs. habet etiã locũ in nepotibus con
2 ſtitutis in poteſtate. h. d. † Quæro, quid ſi pecunia mu
tuata filiofamilias eſt ſalua, non tñ fuit mutuata in cãm neceſſa-
riã: añ ceſſet exceptio mace. videẽ quod ſic. ſicut qñ pecunia mu
tuata filio eſſet ſalua: vel ex ea eſſet effectus locupletior, tenere-
tur cũ effectu. l. iij. in prin. ff. cõmoda. quia nõ debet locupletari
cũ aliena iactura. Bal. tenet contrariũ. quia hoc caſu propter pro
hibitionẽ ſenatuſcon. & dolum mutuantis permittiẽ vt ille locu
pletetur cũ ſua iactura. & allegauit. l. ſed & ſi pater. §. ij. vel iij. ff.
eo. titu. vbi pecunia erat conuerſa in ornamenta filiæ: quę perti-
nent ad decorẽ patris. & ſic poterat dici ſalua. & nihilominus ha
bet locum exceptio. Breuiter iſtud videẽ ſatis durum, & iniquũ
dicere. & contra ius naturale. l. nam hoc natura. ff. de condi. inde.
nec obſtat textu quia non dicitur ſalua eo quod eſſet expreſſa in
ornamenta, ſi pater non eſſet illa facturus.

2 *Ratihabitio retrotrahitur, & mandato comparatur.*
3 *Quid ſi contractus non fuit celebratus nomine ratum habentis, & quando non trahatur retro? & nume. 2.*
4 *Statutum quod filiusfamilias non poſſit ſe obligare ſine conſenſu patris: niſi ſit mercator. & ſit mercator, ſed non obliget ſe ex cã mercãtiæ, an erit efficaciter obligatus?*

LEX VII.

1 S I filiusfa. †Sicut ceſſat exceptio ſenatuſ. quãdo pater conſenſit à principio, vel permi-
ſit filio mutuari, ita ſi ex poſtfacto ratum habet: quia
ratihabitio retrotrahitur. & mandato comparatur: ad
hoc ſemper allegaẽ iſta l. & ſi filius erat miles: quia habeẽ pro pa-
trefami. quó ad caſtrenſe peculiũ. & in illud pręſumiẽ accepiſſe:
2 in dubio ceſſat ſenatuſ. ma. h. d. tota l. † No. qđ ratihabitio retro-
b trahiẽ.ᵇ & mãdato comparaẽ. Bar. in l. ſi vxor. §. ſi quis. ff. de adul.
dicit eſſe hoc verũ in his quæ geſta fuerũt nomine ratũ habentis.
per l. fi. ff. cõmu. prædio. Breuiter hoc videẽ mihi falſum. & con
tra iſtũ tex. quia hic nõ diciẽ qđ filius recepit mutuũ noĩe patris.
vñ potuit recipere ꝓprio noĩe. Itẽ qđ dicit Bar. eſt expreisè con
tra tex. l. ſi fundus. §. j. ff. de pig. vbi actus nõ erat geſtus noĩe ratũ
habẽtis. dic ergo ꝙ in præiudiciũ ratũ habẽtis trahiẽ retro à prin
cipio in cõtractu nõ celebrato noĩe eius. non ſic in fauorẽ ratifi-
cantis: vt per hoc negotiũ efficiaẽ ſuũ, & acquirat actionẽ. per l.
3 ſi pupilli. §. ſed ſi ego. ff. de neg. geſ. † Itẽ trahiẽ retro: quãdo actus
deficiebat ſolũ in conſenſu ratũ habentis. ſi verò habebat alium
defectũ præter cõſenſum: tũc ratihabitio nõ faceret actum recõ
ualeſcere. ſicut in ſentẽtia nulla ꝓpter defectũ ordinis: quia rati-
habitio partiũ non faceret eam recõualeſcere, vt valeat iure ſen-
tentiæ. ſed du taxat iure pacti. vt in l. ij. §. cõia vtriuſq; iudicij. &
circa prædicta vide oĩno qđ tractaẽ per glo. & Inno. & alios mo
dernos canoniſtas in c. prudentiã. de offic. dele. in prin. & in c. cũ
nos. de his quæ fiunt à pręlato. Bal. etiã ponit plures caſus, in qui
bus ceſſat hęc regula. ꝙ ratihabitio nõ trahitur retro. nec manda
4 to cõparatur. quorũ aliqui colliguẽ ex. ll. allegatis in gloſ. † Ex
vltimo dicto nota. argu. Si ſtatutum dicat ꝙ filiusfami. non poſ-
ſit ſe obligare ſine cõſenſu patris. niſi ſit mercator. quæritur ſi eſt
mercator, tamen ſe obligat nõ ex cauſa mercatiæ. puta emit vnã
poſſeſsionem: an erit efficaciter obligatus? videtur quod ſic. arg.
huius tex. quia ſit præſumptio iuris & de iure: contra quam non
admittatur probatio in contrarium, quod ſe obligauerit in cau-
ſam mercantiæ. ſicut hæc eſt præſmptio quod miles accepit in
cauſam caſtrenſis peculij. contrarium ſentit Bal. quia debet intel
ligi quando euidenter nõ apparet contrarium. aliàs ſicut per cõ
feſsionem poteſt probari contra præſumptionem iuris & de iu-
re. ita & per euidentiam facti quæ nõ eſt minoris potentiæ. imò
excedit omnem probationem. vt l. ſi irruptione. §. ad officium. ff.
fini. re. die xxiiij. Iunij. M. cccc xxxix. Et tunc comes Franciſcus
de codignola fuerat ad caſtrum Mõtagnanæ die præcedenti cũ
gẽtibus ſuis. & ibi erat Gattamelata capitaneus. S. ve. & Comes
Franciſcus erat capitaneus ligæ, ſcilicet Venetorum Florentino
rum. domi. Papæ eugenij. do. Marchio Ferrariæ & Genuenſis.
& Nicolaus piciminus capitaneus ducis Mediolani vna cum
domi. Marchione Mantuæ erat caſtrametatus circa veronam.

Ad ſenatuſconſultum uelleianum. Rubrica.

1 *Senatuſconſul. uelleianum, quare fuerit introductum?*

1 † Quia mulieres propter ſexus fragilitatẽ pronę ſunt ad pro
mittendũ plus quã maſculi. ſed ad donandũ vel ſoluendum vel
diminuendũ de proprio matrimonio tenaciores ſunt quã maſcu
li. quoniã eorũ genus auariſsimũ eſt vt traditur per antiquos. ſi.
eo. l. ſed ſi ego. idcirco ſenatuſcon. prouidet eis quãdo incipiunt
à promiſsione, & promittant pro alio: & ſic intercedant: vt ſolue
re nõ teneantur. ſed habeant exceptionẽ. & ſi ſoluant ex cã dictæ
promiſsionis per errorẽ iuris, vel facti, repetant per condictionẽ
indebiti. & hoc ne ex facilitate earũ periclitentur. quia ſoluendo
fortè nõ poterunt repetere ab eo pro quo ſoluerũt. quia fortè nõ
eſt ſoluẽdo. vnde repetũt ab eo cui ſoluunt. Excipiunt ne ſolue
re cogantur. cũ verò donant, vel incipiunt à ſolutione nulla præ
cedente promiſsione pro alio: quia in hoc nõ ſunt faciles, ſed te
naces. vnde non ex facilitate hęc faciũt. ſenatuſcon. eis non pro
uidet, vt repetant ab eo cui ſoluunt. ſed poſſunt repetere ab eo pro
quo ſoluunt. & ſi ille nõ eſt ſoluendo, imputent ſibi, hęc eſt ſub
ſtantia ſenatuſcon. vellei. quod ſic dicitur à velleio conſule, qui
ipſum rogauit, & fieri fecit in fauorem mulierum. & ſic dicitur
exceptio fauorabilis: cui poteſt renunciari. vt no. gloſ. in l. j. & in
l. fi. j. eo. ſed exceptio Macedoniani non fuit introducta in fauo
rem filij recipiẽtis mutuum: nec patris, ſed in odium mutuantis.
ideo filius nõ poteſt ei renunciare. & poteſt eam opponere etiã
poſt ſententiam quæ tranſiuit in rem iudi. vt l. tam & ſi. ff. ad tra
ced. quia eſt odioſa. non tamen inducit repetitionem ſolutionis
per errorem iuris: ſed facti. ſicut in l. fi. ad Mace. ff. ſecus in exce
ptione velleiani. quæ inducit repetitionem: ſiue per errorem iu
ris, ſiue facti. vt in l. qui exceptione. ff. de condi. indebi. & ſic ſit
exceptio fauorabilis magis reddit indebitum quàm odioſa quia
licet vtroq; caſu tam filius recipiens mutuum, quàm mulier in
tercedens, obligẽtur ciuiliter & naturaliter. tamen exceptio vel
leiani competens mulieri, facit perinde haberi ac ſi nec ciuiliter
nec naturaliter deberetur, quocunq; errore ſolutũ repetitur. ſed
exceptio Mace. facit haberi perinde ac ſi eſſet debitũ naturaliter
tantũ: non ciuiliter. quo caſu ſolutũ per errorem iuris non repe
titur: ſed per errorem facti ſic. vt j. ad l. fal. l. error. & plenè no. in
l. j. ff. de condi. indebi. & ille titulus. in ff. eſt ſubtilis & difficilis.

2 *Duo modi intercedendi pro alio. & in quo iuuetur mulier exceptione uelleiani?*
3 *Quod creditor tunc repellatur à muliere per exceptionem uelleiani, quando ſi[illegible] ret mulierem, ut pro alio intercederet.*
Quid ſi ignoraret eam eſſe mulierem, quia induit ſe ueſte uirili?

LEX I.

1 M Vlieribus. †Tunc mulieri datur exceptio velleiani, qñ incipit à promiſ
ſione, ſcilicet alienam obligationem in ſe ſuſcipi
endo. vel in ſe transferẽdo. ſed ſi incipit à ſolutio
ne, & ſoluit pro alio, non repetit virtute ſenatuſc.
ab eo cui ſoluit ſupple. ſed repetit ab eo pro quo ſoluit per actio
nego. geſt. In tex. ibi. [ſenatuſcon. ſubuenitur.] ſcilicet vt non te
neantur ſoluere. ſi ſoluunt per errorem, repetant. vt ff. eo. l. quæ
uis. In ver. [ſi id.] & infrà ſequitur. [cũ obligatæ non eſſent &c.]
q. d. ſecus ſi erant obligatæ. quia tunc videntur ſoluere non ſpon
te, ſed ex neceſsitate pręcedentis obligationis. & hoc faciunt per
errorem. quia præcedens obligatio eas non neceſsitabat. cum ad
uerſus eam haberent exceptionem. quando autem nulla præce
dente obligatione ſoluunt pro alio, rem non repetunt. quia ſpon
te hoc faciunt. non quod videantur donare. licet glo. ſi. dicat con
trarium. cum ſubſit alia præſumptio, ſcilicet vt repetãt ab eo pro
quo ſoluunt ſed ideo non repetunt ab eo cui ſoluunt. quia inci
piunt à diminu. patrimonij: non à promiſsione. ad quam facien
dam non ſunt faciles. imò tenaces plus quam maſculi. ideo ſup
[illegible]